

Den katastrofe som rammet Oslo søndag kl. 14,30 kan ikke beskrives, og slett ikke nå, da en ennå ikke har full oversikt over skadens omfang. Det voldsomme brak som skaket opp byens befolkning brakte tankene straks hen på en sabotasjehandling, og derfra var ikke tanken lang til eventuelle repressalier.

Men selv tyskerne kunne ikke denne gang få seg til å skylda på sabotører. Dertil var årsaken for åpenlys.

Ulykken begynte ved lossing av ammunisjon og sprengstoff fra en tysk båt i Filipstad. En hiv fait ned og antendte lageret og lasten. Så fulgte den ene eksplosjon etter den annen mens granater ble slynget over store deler av byen. Hele havnekvartieret ble nærmest blåst bort og svære branner brøt ut. Fra Gamlebyen til Mønstua og fra Skøyen til Sinsen sprang vindusruter i ti-tusenvis og selve dørkarmene ble vridd ut av sine fester i byens sentrum.

I havneområdets umiddelbare nærhet brøt det ut sammenhengende branner. Munkedamsveien og flere andre gater, og granater antendte hus helt utenfor Skillebekk. Ennå i går var store dele av byen avsperrert for sivil trafikk.

Det norske brannvesen fikk nok å gjøre med å begrense brannene og dermed forhindre flere eksplosjoner, og karene gikk på med heltemot. Særlig var kampen om flere jernbanevogner med torpeder vanskelig, men det lyktes å redde torpedoene fra å forårsake ennå større ulykker. Men blant alle de eksploderte granater kjempet brannfolkene med livet i hendene og hittil er meldt at 5 brannmenn har mistet livet.

Antallet døde ofre er heldigvis ikke så stort som man fra først av skulle ha trodd. Det er foreløpig funnet 15 døde, hvorav to av havnevesenets kranførere.

Dessverre benyttet noen såkalte nordmenn anledningen til å begå tyverier fra de rammede butikker og leiligheter. Hittil er seks grøpet på fersk gjerning. Disse vil bli stilt for standrett og muligvis dømt til døden. Det er en hård dom, men vi skal i så fall ikke protestere. Den første dom lød på åtte års tukthus.

Nordmenn vil gjøre alt som er mulig for å hjelpe de rammede. Det blir en æressak å tre støttende til!

BOMBINGENS VIRKNINGER

Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning bringer en del offisielle tyske oppgaver over sivilbefolkningens tap som følge av de alliertes bombing av Tyskland. I løpet av de åtte måneder i tiden fra 1. april til 5 desember i år gikk 124030 sivile menneskeliv tapt. 2580000 personer ble husgilde, mens 31000 oppføres som savnet.

I følge disse oppgaver har flyangrepene altså gjennomsnittlig krevet 500 døde ofre pr. dag. Man regner at det hver dag ødelegges arbeidsplasser for 8000 mennesker.

Vi minner forøvrig om at Tysklands offisielle tapsoppgaver fra Norgesfelttoget var ca. 1300 mann!

EN AVSLØRENDE RAPPORT

Den bulgarske sendemann i Berlin ble nylig kaldt hjem for å gi rapport om forholdene i Tyskland. I følge svenske pressemeldinger ga sendemannen et så pessimistisk bilde av den militære situasjon at det i fullt mann forklarer ryktene om de bulgarske fredsfølere:

1) På Østfronten står det for tiden 75000 færre tropper på tysk side enn i fjor.

2) Russernes materielle og tallmessige overlegenhet har forlenget gjort det klart at de baltiske land må rømmes. Når tilbaketrekningen stadig utsettes, skjer dette alene av politiske grunner, idet man frykter for at Finland vil gi seg så snart russerne er herre over Østersjøkysten. Ved Finnlands frafall vil de tyske tropper i Nord-Norge stå uten

retrettvei.

3) Bombingen av Tyskland har vært av inngripende betydning for de tyske rustninger. Disse omfatter for tiden praktisk talt bare luftvern, skyts og jagerfly. For flyvåpnet som helhet er produksjonsnedgangen likefrem katastrofal. En rekonstruksjon av panserstridskreftene anses som utelukket etter den hårde pågang på pansermateriellet.

DETTE ER NS

Da 11a skole i disse dager utleverte sjokoladen til elevene, hendte det i 4. pikeklasse at lærerinnen ble misunnelig på barna. Hun rettet derfor noen ord til klassen og oppfordret elevene til å dele sin sjokolade med lærerinnen. Småpikene torde ikke annet enn å adlyde sin lærerinne, og ga henne en halv plate hver. Lærerinne mottok således tilsammen 14 sjokoladepletter som hun tok med seg. Dagen etter forklarte hun i klassen hvor glad hennes hund var blitt da den også hadde fått smake.

Hennes navn er fru Skansen, adresse Nitedal. Hun er medlem av NS.

DEN SAKLIGE KRITIKK

Etter mange vidervedigheter ble det til slutt premiere på Per Reidarsons premierte nazistykke "Siste skrik". Også den tredje premiere var nær blitt veltet, idet skuespiller Jim Ordning forsvant søndag forrige. Imidlertid måtte Jens Bolling overta på kort varsel og for å forhindre ytterligere forsvinningsnummer, stasjonerte Jonas Lie politivakt hos alle, som var med i stykket. Fra forrige mandag av kunne ingen av Nationaltheatrets skuespillere bevege seg uten følge av statspolitiet, ja de hadde endog politivakt i sine hjem om natten. Også under prøvene var teatersalen full av politi, og det er naturlig at forestillingen under disse omstendigheter måtte få en slett fremførelse, - det i forbindelse med at stykket er noe av det tomteste vrøvl som noengang er fremført på et teater. Likefullt fikk både stykket og fremførelsen den ^{best}uforbeholdne ros av Finn Halvorsen. Vi vil ikke fremkomme med en detaljert kritikk av stykket, skriver V-Posten, men ensembleret fortjener full honnør.

OGSÅ EN ANMELDELSE

En elev av Vinterlandbruksskolen, John Fasting Sörbø fra Dovre, har anmeldt en gårdbruker han bodde hos for å ha umdratt fra rasjoneringsmyndighetene en hel del korn. I hans anmeldelse til Statspolitiet heter det blant annet:

"Det var med kornveier under treskingen, og etterpå var det et par mann fra kontrollen der, men såvidt vi kunne se, foretok de seg ingen ting. Det er sjåfør Per Maurud, samme sted, og jeg som anmelder forholdet i fellesskap.

Da han arbeider på gården og jeg bor der, ønsker vi ikke våre navn nevnt i saken, således at det kan komme anmeldte for å vite hvem det er som anmelder. - Kornet ligger nedgravd i halmen på låven, og skal en finne det, må en bruke lange staurer.

Da anmeldte visstnok har slektninger innen Prispolitiet, fant vi det riktigst å melde saken til Statspolitiet.

Anmeldte er ikke NS-mann."

NYHETENE FRA LONDON TIRSDAG KL. 18,30.

Vestfronten.

Store svermer av britiske bombefly kastet i natt over 2000 tonn spreng- og brannbomber over Frankfurt am Main. Etter de foreløpige rapporter var angrøpet meget vellykket. Det utbrøt store branner. Frankfurt er sentrum for den tyske kjemi- og våpenindustri. E. G. Farbenindustri's hovedkontor holder til der.

Samtidig ble det rettet et mindre angrep mot Mannheim-Ludwigshafen.

På grunn av forskjellige omstendigheter er vi dessverre forhindret fra å sende ut et større julenummer i likhet med i fjor, slik at dette blir siste nummer før jul.

Om 14 dager, onsdag den 5. januar 1944 kommer vi igjen med fornyede krefter.

Vi takker alle som har vært oss til hjelp i det år som snart er gått og ønsker alle våre lesere en god jul.

Britiske Mosquit bombefly angrep mål i Vest-Tyskland og Belgia. Andre britiske fly la miner i tyske farvann og angrep tyske skip i Kanalen. Fra alle disse utførelse operasjoner i natt savnes 42 bombefly. Tunge amerikanske bombefly eskortert av jagere fra de britiske Dominions og de allierte land angrep i dag allierte mål i Nord-Frankrike. Amerikanske flygende fortøinger og Liberators angrep i daglys i går Dracoon. De møtte kraftig luftvernild og jagermetostand. Etter dagens angrep savnes 25 allierte bombefly og 8 jagere, mens 50 tyske jagere ble skutt ned. Det blir meldt at i angrepet mot Bremen ble et av de store Liberatorflyene ført av den kjente flyskolesjefen James Stewart.

Tunge amerikanske bombefly som opererer fra baser i Middelhavet angrep i går Augsburg i Bayern og Innsbruck i Østerrike.

Flyveplanets felleskommende meddelte at under operasjonene over fiendtlig område mandag 24. desember ble tre Fockewulf FF 190 skutt ned av norske flyvere. De hadde ingen tan.

Sørfronten. Tunge allierte bombefly, eskortert av langtøkkende jagere angrep i går jernbanestasjon i 3. fl. Lokomotivverksteder og pakkhus ble ødelagt. En annen styrke angrep Elouis i Hellas. 9 allierte fly gikk ned, mens 28 tyske maskiner ble skutt ned.

Dagens allierte kampanje fra Italia valdet en heftige kamper på den 8de armés front. De allierte stillinger ved Ortona-avsnittet ble forbedret nye framrykninger ble foretatt. IEC's kommandant i Italia, Oberstprins skriver at troppen fra den 8de armé ved Adriaterhavskysten etter flere dagers heftige kamper har drevet tyskerne langt fra et viktig utslutningspunkt 1 km sør for Ortona. Kanadiske tropper har nå tatt byen Capodviti nord for veien Ortona-Orsogna, som ligger på bakgrunn for 20 km lenger. Den britiske framrykning truer her tyskernes forsvar på begge fløyer. På den 5de armés frontavsnitt har amerikanerne erobret San Pietro, en sterkt befestet halvøy som forsvarte innmarsjveien til Cassino, som amerikanerne rykker fram mot. Her denne ry har de i dag installerte spionasje.

De allierte tropper presser seg langsomt nordover mot Roma i et vanskelig terrenge og under vanskelige værforhold. Det nærmeste mål er byen Pescara, som ligger der hvor elva av samme navn faller ut i Adriaterhavet. Fra denne byen fører en viktig vei fra øst til vest, fra Adriaterhavet til Roma. Hvis de allierte kan sikre seg denne veien vil angrepet på Roma bli betydelig lettere, og ombringen av Roma vil ha en stor politisk og moralsk betydning. Forløpene står harde kamper ved Guardigli og Orsogna som er blitt utsett for konsentrerte artilleribombardementer. Så snart disse steder er tatt, vil de allierte rykke videre mot Pescara langs den vei som går inn i landet fra Orsogna mot nordøst, Vest for Appalennas stasjon den 8de armé avventer tilgjengende oppraver. En vei går langs kysten, den gamle Via Appia, som fører over de Pontiske stupene, som etter sigende skal være tatt under vann. En annen vei er Via Latina som går inn i landet fra Capua til Roma.

De allierte flyveplaner nådde i går over hundre utfall over den tyske fronten. Britiske og amerikanske flåtestyrker i Adriaterhavet senket natt til søndag en 5-båt, en fregat, et eskorteskipp og to ubåtferdøyer. Motfor ventetiden av Italia ble de tyske destroyere angrepet av britiske og amerikanske kystfartøyer. Angrepet ble forhindret av regn og tatt tilbake, men en av de tyske destroyere ble antagelig torpedert.

En jernbanestasjon vest for Nizza og en videre 5 miles vest for Cannes på jernbanen Marselles-Genoa er blitt ødelagt.

I Roma og Italia er det et klart portforbud etter kl. 5 ettermiddag på grunn av uregelmater.

En frisk jugoslaviske kringkaster sendte i dag ut en meddelelse som utpeker nasjonalrådet for Montenegro som formidlere. Som kjent kringkaster de Tichalovitsj og den jugoslaviske regjering i Kairo for 5 uker siden at Tichalovitsj hadde inn tatt hele Montenegro og opprettet en nasjonal komitee der han hevdet at alle serbiske partier var representert.

I Alexandria ble allierte anskjellige fra Storbritannia og de forente stater hatt konferanser med representanter for den jugoslaviske folkloaer.

I følge en offisiell melding fra Kairo ble konferansen ført på rent alliert grunnlag. Det ble oppnådd full enighet om å yte full alliert støtte til alle jugoslaver som kjemper mot fienden. Tichalovitsj var ikke representert ved konferansen. General Tito har tidligere uttrykt at han ikke vil anse den jugoslaviske nasjonalkomitee for bundet av internasjonale forpliktelser som er innført av kongedømmet. Han har fremsatt krav om et nasjonalkomitee anerkjennes som den eneste representant for det jugoslaviske folk.

Østfronten. Det har allerede noen tid påtatt en ny russisk offensiv sør for Nevil i Hviterussland, og søndag kveld kunne russerne melde om et stort avgjørende gjennombrudd sørvest og sørøst for Nevil. Gjennombruddet har en bredde av 30 km og en dybde av 32 km. Tyskerne har i løpet av de 6 dager offensiven har stått på tapt 2.000 fanger. Det er tatt 2.000 tyske fanger. Dessuten er det gjort et stort bytte av krigsmateriell, bl. a. over 200 kanoner og mineer og 100 tank. Deres enn 500 studer er gjenerobret. I går kveld nådde Moskva en befridelsen av ytterligere 70 steder, blant annet Grizli, 40 km fra Polzki. Russene står mindre enn 30 km fra Vitabsk som trues med erobring, og 20 km fra den Litviske grense. Sovjets krigskommando taler for første gang om den feltiske front. De kampene som førte til gjennombruddet betyr det at russerne måtte utnytte vanskelighetene. Tyskerne hadde i april 43 en dybde laget en solid forsvarslinje med utnyttelse av hver detalj i terrenget og innrettet med 4 km laget en utnødgelig stelling rundt Vitabsk. Store mangelfuller vanskelige jorde ytterligere den russiske framrykning som skjedde fra tre forskjellige kenter under en veldig spennetid. Bl. a. den tyske jernmar vid åpen og tre infanteridivisjoner, 1 tankdivisjon og 1 politidivisjon er ødelagt.

Kampene er blusset opp igjen i Kievregionen. Tyskerne satte inn med kraftige angrep, og drev russerne en del tilbake. Under vellykket motstøt ble tyskerne deretter drevet tilbake og forli sine opprinnelige stillinger. Ved Kievregion har tyskerne tilkaldes gått til angrep med sterke panser- og infanteristyrker. Alle angrep ble slått tilbake med store tap for tyskerne, og russerne tok øst her en del terrang.

Tyskerne forsøker å holde russerne så langt øst som mulig. De regner med at vesimaktene ikke vil være i stand til å åpne noen offensiv før til våren og håper da at værbløyten vil slåke russerne, slik at tyskerne kan utnytte samtidig angrep fra øst og vest. For 5 uker siden satte von Manstein i gang sin store offensiv vest for Kiev, og angrepet har er for store til at de kan betragtes som en lokal aksjon. Idet von Manstein disponerer hele 4de panserarmé, som består av 8 panserdivisjoner med ca. 2000 tank. Målet her var å erobre Kiev tilbake, gjennomta stillingen ved Jezier og vanskelige blir en russisk offensiv mot sør mot Bug og Odessa. Det er mulig at russerne er blitt overrasket over at tyskerne har kommet åpne om så store en et offensiv uten reservener. De har oppnådd ganske store ting, de har erobret Shitomir og Komarny og kapas flere fremskutte styrker står antagelig halvveis mellom Shitomir og Kiev, men de har ikke oppnådd å legge seg gjennombrudd, og resultatene er sies å være beskjedne når en regner med at det er påtatt panserangrep i flere uker. Det er liten grunn til å tro at de vil gjøre å andre tilbake Kiev, og de har heller ikke fått russerne til å erobre slutt offensiven på andre frontavsnitt.

I følge tysk meldinger har tyskerne øyeblikkelig gjennombruddet. Nasjonal komitee er i dag 64 år. Internasjonale skal fra 15. mars 44 opphøre å være russiske nasjonalhvern, da den ikke lenger gjenspeiler de grunnleggende forholdene som har funnet sted i Russland.